

**Posudek oponenta
na rigorózní práci Mgr. Marka Hlaváče
„Problematika institutu vazby“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 115 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, devíti kapitol a závěru. Okruh použité literatury je přiměřený zvolenému tématu práce a zahrnuje i práce zahraničních autorů. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Práce je doplněna ilustrativními tabulkami a grafy. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své práce zvolila problematiku sice tradiční, avšak současně dosti obtížnou a stále aktuální, jejíž zpracování je přínosné.

Po stručném úvodu, ve kterém autor charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejdříve věnuje vývoji právní úpravy zkoumaného institutu na našem území, a to od devatenáctého století až po současnost. Sluší zdůraznit, že tento přehled je zpracován velmi podrobně a autoru se podařilo výstižně zachytit základní vývojové tendence právní úpravy.

Na tento historický rozbor navazuje pak analýza současné právní úpravy vazby, a to jak z pohledu materiálního, tak formálního vazebního práva. Zcela správný je autorův názor, že předcházejí úprava v nesporně správné snaze co nejvíce prohloubit práva obviněného a jejich zajištění ve vazebním řízení, vedla ve svých důsledcích k mimořádně komplikovanému procesu, který mnohdy potlačoval vlastní průběh řízení, a tedy samotné řízení prodlužoval. Rozbor změn, které přinesla tzv. vazební novela trestního řádu, je zpracován velmi podrobně a pečlivě, přičemž autor zasvěceně hodnotí jak důvody, které k uvedeným změnám vedly, tak ovšem i důsledky těchto změn pro vazební řízení. S těmito hodnoceními se lze ztotožnit. Na podaný výklad pak navazuje partie věnovaná tzv. zvláštním případům vazby. Zde se autor věnuje nejen vazbě v rámci řízení o styku s cizinou, ale záslužně rovněž mnohdy opomíjenou problematikou vazby v řízení o mimořádných opravných prostředcích.

Následující kapitola práce se pak zabývá problematikou opatření, jimž lze vazbu nahradit. Zde třeba kladně hodnotit, že autor se neomezil na pouhý popis těchto opatření, ale zachycuje je i v jejich historickém vývoji a souvislostech. Zajímavý je jeho podnět na využití tzv. elektronického sledování k nahrazení vazby, jak je využíváno v některých evropských zemích. V této souvislosti jsou zajímavé výsledky ankety, provedené IKSP v roce 2010, které autor komentuje.

Záslužně je rovněž samostatná kapitola práce věnována problematice vazby mladistvých. Podrobnému rozboru právní úpravy předchází analýzy vývoje právní úpravy a mezinárodních dokumentů. Kladně třeba hodnotit, že pozornost je věnována též sociálně-psychologickým souvislostem a aspektům vazby mladistvého.

Při rozboru právní úpravy výkonu vazby, který je zpracován rovněž velmi svědomitě, je třeba vyzdvihnout, že autor se se znalostí věci orientuje rovněž na některé praktické problémy, ke kterým při výkonu vazby dochází, resp. se kterými se orgány činné v trestním řízení potýkají.

Závěrečné kapitoly, rovněž pečlivě a se znalostí problematiky, se týkají analýzy statistických dat a rozboru reprezentativní soudní judikatury, včetně nálezů Ústavního soudu ČR. Ilustrativně působí rovněž exkurz do právní úpravy vazebního práva a řízení ve vybraných zahraničních zemích.

V závěru své práce autor stručně shrnuje poznatky, ke kterým při zpracování své práce dospěl a vyjadřuje svůj názor, že současná právní úprava zkoumaného institutu je vyhovující jak z pohledu ochrany práv obviněného, tak z pohledu účelu trestního řízení.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autor prokázal skutečně hlubokou znalost zkoumané problematiky a jejích širších souvislostí, a to nejen pokud jde o právní úpravu a relevantní judikaturu, ale rovněž pokud jde o literární zpracování a praktické problémy v aplikaci. Nesporným kladem práce je pečlivost a svědomitost zpracování a zejména samostatný a tvůrčí přístup autora, kdy výchozí pramenný materiál představuje jen základnu, na které autor dále tvořivě konstruuje své úvahy a závěry. Po formální i po obsahové stránce je předložená práce bezpochyby způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autor mohl vyjádřit k otázce možnosti vzetí obviněného do vazby po zrušení odsuzujícího rozsudku vydaného v řízení proti uprchlému podle § 306a odst. 2 tr. řádu.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě a rigorózní zkoušce byl Mgr. Marku Hlaváčovi udělen titul doktora práv.

V Praze dne 17.2.2013

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent